

GEMEENTE EEMNES

College van Gedeputeerde Staten

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Telefoon 14 035
Fax 035 – 751 31 01

Uw kenmerk

UTSP-279699493-
31782

Ons kenmerk

Behandeld door
College van B&W

Doorkiesnummer

-

Bijlage(n)

Brief OER

info@eemnes.nl
www.eemnes.nl

Datum

30 november 2022

Betreft

Tussenbalans RES

Geachte bestuurders,

Hartelijk dank voor uw brief van 6 juli 2022 waarin u namens het College van Gedeputeerde Staten een toelichting geeft op de Tussenbalans van de Regionale Energie Strategieën 1.0 in de provincie Utrecht. In uw brief meldt u dat er op sommige onderdelen en locaties goede voortgang wordt geboekt in het behalen van de energiedoelen, bijvoorbeeld op het onderwerp 'zon-op-dak'. Uit de Tussenbalans maakt u echter ook op dat we nog niet staan waar we in de RES 1.0 hadden afgesproken dat we nu willen staan. En dat daarmee ook de gestelde doelen in 2030 onder druk staan. Met name de voortgang in concretisering en keuzes in procedures voor windplannen blijven naar uw inschatting achter.

In uw brief roept u daarom alle betrokken gemeenten, waaronder de gemeente Eemnes, op om in gesprek te gaan met de gemeenteraden over de Tussenbalans en over potentiële onderzoeksgebieden voor windlocaties. En om voor 1 december 2022 met concrete voornemens te komen voor extra windlocaties in onze gemeente. Ter ondersteuning van het gesprek met de raden verwijst u naar het rapport van adviesbureau Bosch en Van Rijn, waarin mogelijke kansen en locaties voor windenergie in de provincie Utrecht zijn uitgewerkt.

De in het RES-bod 1.0 opgenomen windlocaties rondom de A28 en in Amersfoort en Soest (en potentieel in Woudenberg) zijn in onze ogen nog steeds kansrijk, en bieden zicht op voldoende windenergie (40%) voor de RES regio Amersfoort. De afwegingen die destijds geleid hebben tot de keuze voor deze gebieden lijken ons onveranderd relevant. Wij vertrouwen er daarom op dat er bij een eventuele herbeoordeling van deze locaties geen fundamenteel andere keuzes worden gemaakt, die aanwijzing van nieuwe locaties voor windenergie nodig maken.

Bespreking in de gemeenteraad

Naar aanleiding van uw brief is met de gemeenteraad van Eemnes gesproken over het huidige beleid ten aanzien van windenergie. En over de eventuele bereidheid om een heroverweging van dit beleid bespreekbaar te maken. Naast een grote mate van betrokkenheid op dit thema heeft de raad ook een duidelijk signaal afgegeven, namelijk dat zij de regie op grootschalige energieopwekking in eigen hand wil houden en geen van de potentiële windlocaties op Eemnesser grondgebied ziet zitten.

Belangrijke kenmerken van het buitengebied van Eemnes

Eén van de kenmerkende eigenschappen van de gemeente Eemnes is het grootschalige open landschap. Het Nationaal landschap Eemland-Arkemheen is aangewezen vanwege de kernkwaliteiten 'Extreme openheid', 'Slagenverkaveling' en 'Veenweidekarakter'. Dit extreem open veen-ontginningslandschap wordt gekenmerkt door het ontbreken van vrijwel elke bebouwing en opgaande begroeiing, historische binnendijken en een klassieke slagenverkaveling.

Wij zijn, gelet op het unieke open karakter van de Eempolder, dan ook geen voorstander van windmolens in dit gebied. De door de provincie Utrecht aangedragen potentiële locaties langs de Rijkswegen A1 en A27 hebben een grote impact op het open landschap en de overgang van het Eemland naar het Gooi (Utrechtse Heuvelrug). In de Kwaliteitsgids Eemland schrijft de provincie Utrecht zelf dat de grootschalige infrastructuur van Rijkswegen zich als een gast in het landschap manifesteren, het plaatsen van windmolens staat daar haaks op.

Een groot deel van het landschap rondom Eemnes is daarnaast aangemerkt als (overgangsgebied voor) weidevogelgebied. Het aantal gebieden voor weidevogels in Nederland is heel beperkt, en als gevolg daarvan hebben weidevogels in Nederland het moeilijk. Eemnes is één van de plekken waar weidevogels voldoende ruimte hebben om te broeden en te foerageren, in een oer-Hollands landschap.

Ontwikkelingen windenergie op landelijk niveau

In de Kamerbrief van minister Jetten van 16 september 2022 geeft de minister aan dat de kabinetsplannen voor wind op zee zijn gericht op het realiseren van 50 gigawatt in 2040 en zelfs 70 gigawatt in 2050. Daarmee verwacht de landelijke overheid al 75% van de huidige elektriciteitsvraag te kunnen realiseren. Daarnaast heeft Marjan Minnesma namens Urgenda in de Tegenlicht Podcast van 8 april 2022 aangegeven dat wind op land al op 80% zit van het vermogen dat nodig is om in 2030 energieneutraal te zijn. Zij pleit er daarom voor om windturbines tot het absoluut noodzakelijke te beperken. En om woonwijken en natuurgebieden te ontzien bij deze ontwikkeling. De gemeente Eemnes kan zich vinden in deze analyses.

De drie locaties in Eemnes uit het rapport van Bosch en Van Rijn

In het rapport van Bosch en Van Rijn zijn binnen de gemeente Eemnes drie potentiële windlocaties genoemd. Voor de bepaling van de locaties is daarbij uitgegaan van vuistregels over afstanden van windturbines tot bebouwing; 300 meter tot vrijstaande woningen in het buitengebied en 400 meter tot woonkernen. De World Health Organization (WHO) geeft in haar aanbevelingen over

geluidshinder aan dat het gemiddelde geluid van windmolens beneden 45 decibel zou moeten liggen. Nachtelijke geluidsproductie van windmolens zou zeker nog 5 decibel lager moeten zijn om niet tot nadelige gezondheidseffecten te leiden. Daarmee lijken gehanteerde vuistregels bij de bepaling van mogelijke windlocaties, krap bemeten.

Ondanks deze bedenkingen hebben wij de vuistregels van Bosch en Van Rijn gebruikt om nog eens kritisch te kijken naar de aangegeven potentiële windlocaties. Daarbij hebben wij naast de bestaande bebouwing in Eemnes ook rekening gehouden met toekomstige uitbreidingsplannen voor woningbouw, zowel ten noorden en ten zuiden van Eemnes, alsook bij het huidige Ocrietterrein in de nabijheid van Eembrugge. Daardoor komen wij tot de volgende inschattingen.

- *Locatie Eemnes-Noord*

Het gebied ten noorden van de huidige woonkern van Eemnes is voor de gemeente een locatie waar eventueel toekomstige bouwactiviteiten kunnen plaatsvinden. In voorbereiding daarop heeft de gemeente circa 11 hectare aan grondposities in dit gebied verworven. De komende periode willen we benutten om een kernrandvisie op te stellen voor dit gebied. Het maken van een kernrandvisie voor de noordzijde van ons dorp is één van de belangrijke ambities om op termijn woningbouw, ontmoeting (natuur en recreatie), wonen en zorg, het uitplaatsen van al onze sportfaciliteiten, water en versterking van de groene structuur aan die kant van ons dorp mogelijk te maken op een wijze en in een tempo die bij ons dorp past. In het Omgevingsplan van de provincie Utrecht is het gebied als 'kernrandzone' aangegeven. We komen met een visie op het gebied die als onderlegger kan dienen voor de komende periode. Voor het gebied ten noorden van de Stachouwerweg is het noordelijke deel NNN-gebied.

Met deze ontwikkeling in gedachten is er naar onze mening te weinig ruimte om, binnen de vuistregels uit het rapport van Bosch en Van Rijn, te komen tot plaatsing van windturbines. Daarmee is deze locatie bij nadere bestudering niet geschikt voor ontwikkeling van windenergie gelet op de voornemens van de gemeente Eemnes.

- *Locatie Eemnes-Zuid*

Ook ten zuiden van de woonkern van Eemnes is woningbouw voorzien. De gemeente heeft hiervoor al gronden aangekocht. In het bestaande plan Zuidpolder worden nog ca. 200 woningen gerealiseerd. In de volgende fase (Zuidpolder Zuid) wordt de bouw van nog eens ca. 500 woningen voorzien. Als deze ontwikkeling wordt geprojecteerd op de kaart van Eemnes, dan is de resterende ruimte ten opzichte van de bebouwing ook hier onvoldoende voor plaatsing van windturbines.

- *Locatie langs A1*

Het open karakter van het buitengebied van Eemnes en het feit dat het hier een (overgangsgebied voor) weidevogelgebied betreft, maken het naar onze mening niet wenselijk om op deze locatie windturbines te realiseren. Bovendien strookt dit niet met de woningbouw die de gemeente Baarn aan de noordzijde van haar gebied heeft voorzien (Baarnsche Zoom). Als de afstand van ca. 400 meter ten opzichte van die bebouwing wordt aangehouden, komt de windlocatie A1 ver in het open landschap en daarmee ook dicht op het unieke Stillegebied in Eemnes. Een dergelijke 'nieuwe stilteverstoring' past ons inzien ook niet binnen de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Dit zorgt voor een ongewenste aantasting van dit gebied.

Wel ziet Eemnes langs de snelweg A1 kansen voor een verkenning van grootschalige opwekking van hernieuwbare energie door middel van zon, zoals ook is opgenomen in het RES-bod 1.0. Het heeft onze voorkeur om deze verkenning in gezamenlijkheid met andere gemeenten langs de A1 op te pakken via het programma Opwekking Energie op Rijksgronden (OER). Als gemeente reageren we dan ook positief op de mogelijkheid om aangrenzende percelen in de OER-verkenning mee te nemen. Dit onder de voorwaarde van een goede landschappelijke en ecologische (o.a. weidevogel) inpassing. Wij hebben deze voorkeur ondertussen ook kenbaar gemaakt in een brief aan de RES-regio Amersfoort (zie bijlage).

Draagvlak en participatie

De maatschappelijke weerstand tegen grootschalige energieopwekking door windturbines is groot in Nederland. Eemnes vormt daarop geen uitzondering, en er is lokaal dan ook geen draagvlak voor plaatsing van windturbines. De ontwikkeling van windturbines in Eemnes ligt echter ook bij onze buurgemeenten gevoelig. Blaricum verwacht dat de ontwikkeling van windenergie ten noorden van Eemnes op weerstand zal stuiten van haar inwoners. In Baarn is de weerstand zo mogelijk nog groter ten aanzien van windturbines langs de A1, op Eemnesser grondgebied. Dit blijkt uit het amendement dat de gemeenteraad van Baarn hierover heeft ingediend bij de vaststelling van de RES 1.0. Hierin wordt plaatsing van windmolens ten noorden van de A1 (op grondgebied van Eemnes) uitgesloten.

Bij de ontwikkeling van iedere vorm van grootschalige energieopwekking is een goede en brede participatie voor Eemnes een absolute voorwaarde. Dit geldt zowel voor het besluitvormingsproces als voor een eventuele realisatie van een project. Bij realisatie is een minimaal lokaal eigendom van 50% ons uitgangspunt.

Robuuste bijdrage van Eemnes aan de RES

Eemnes vindt het belangrijk om een robuuste bijdrage te leveren aan het energie-bod zoals dit in gezamenlijkheid door de regio Amersfoort is neergelegd in de RES 1.0. Een voorbeeld van de Eemnesser bijdrage is het zonneveld A1, met een energetisch vermogen van vijf (5) Megawatt. Zeker in relatie tot het inwoneraantal van Eemnes is dit een serieuze hernieuwbare energiebron. Daarnaast is er in het huidige collegeprogramma opgenomen dat een tweede zonneveld van gelijke omvang in 2024 onder voorwaarden mogelijk is. De netaansluiting voor zo'n zonneveld is al beschikbaar, waardoor de bestaande netcongestie geen beperking is voor deze ontwikkeling.

De omgeving van Eemnes is door haar kenmerkende natuur en oer-Hollandse open landschap meer geschikt voor zonne-energie dan voor windturbines. Het uitbreiden van energieopwekking door zonne-energie past ook prima bij de ambities uit de RES 1.0 en de gestelde doelen richting 2030 en 2050. Want voor een evenwichtige verdeling binnen het RES-energie-bod tussen zon en wind is behalve windenergie ook 0,25 Terawatt aan zonne-energie nodig. En Eemnes wil zich graag focussen op dát deel van de duurzame elektraopwekking.

Om het energie-bod van de regio te verstevigen, spreekt Eemnes haar bestuurlijke steun uit voor het verkennende onderzoek naar kansen voor energieopwekking langs de A1, in de vorm van een OER-project. Hiermee vervalt de beperking voor onderzoek naar energieopwekking op Eemnesser

grondgebied, zoals dit eerder is opgenomen in een motie op de RES 1.0. Ook binnen het OER-project ligt voor Eemnes de focus op zonne-energie.

Binnen dit OER-project staan wij positief tegenover de ontwikkeling van een substantieel aantal hectare aan zonnenvelden op rijksgronden langs de snelweg A1 in Eemnes en/of op aangrenzende gronden. Een tweede zonnenveld, zoals dit is opgenomen in het collegeprogramma, maken wij graag onderdeel van het OER-project. Wij zien hiervoor goede mogelijkheden in één van de oksels van het verkeersknooppunt Eemnes (A1/A27).

Voor zowel bestaande als nieuwe zonnenvelden in Eemnes wordt de ontwikkeling van grootschalige energieopslag, bijvoorbeeld in de vorm van een batterij, een vast onderdeel. Daarmee worden verdere netcongestieproblemen voorkomen.

Wij vertrouwen erop dat Eemnes met de genoemde initiatieven voldoende bijdraagt aan de gewenste versterking van het energie-bod zoals dat is neergelegd in de RES 1.0 regio Amersfoort. En wij werken ook in de toekomst graag samen met u aan een succesvolle transitie naar een fossielvrije energievoorziening.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester & wethouders,

Drs. R.H. ten Have
Wethouder Duurzaamheid

